

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL MEDI AMBIENT (PLANEJAMENT I GESTIÓ URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 12 de novembre de 2021, l'Associació de Veïns de Badal - Brasil - La Bordeta va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat amb la modificació del Pla general metropolità al carrer de Juan de Sada i el seu entorn, aprovada definitivament en data 15 de novembre de 2010.

Aquest planejament es va aprovar en absència del veïnat, sense que en tingués coneixement ni hi participés, i les solucions que plantejava per donar resposta a un barri amb una densitat de població tan alta i mancada de parcs i espais verds, especialment llocs on pogués jugar la canalla, eren insuficients i inadequades.

El 23 d'octubre de 2018, l'Associació, en reunió amb la Tinència d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, van acordar que l'Àrea d'Urbanisme elaboraria tres o quatre propostes alternatives a l'actual planejament en què s'estimessin els costos econòmics, i que un mes després es tornarien a reunir per valorar conjuntament les possibles alternatives.

Des d'aleshores no han rebut resposta respecte d'aquest tema.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea d'Urbanisme** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 17 de novembre de 2021, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 25 de juny de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

En data 14 de juliol de 2022, es va fer una reunió del Districte de Sants-Montjuïc i la Gerència d'Urbanisme en què van assistir membres de l'Associació Veïnal de Badal - Brasil - La Bordeta, així com altres entitats i veïns i veïnes de l'entorn.

Aquesta reunió es va fer a la seu del Districte de Sants-Montjuïc. A la reunió van assistir diverses persones i entitats que no havien participat a l'anterior reunió de l'any 2019.

La reunió es va plantejar des d'un punt de vista informatiu, s'hi va explicar la història del planejament, les seves problemàtiques i la situació actual.

Les preocupacions que van expressar els assistents eren diverses, però cal destacar **la demanda de crear una taula de seguiment, agilitzar l'execució del pla, i introduir espais de joc a la nova urbanització.**

El projecte es troba en fase d'execució de la gestió urbanística. L'àmbit es distribueix en dos polígons d'actuació urbanística. El Projecte d'urbanització és conjunt per als dos PAUs i està aprovat definitivament. El Projecte de reparcel·lació del PAU A es troba aprovat definitivament. El Projecte de reparcel·lació del PAU B està aprovat inicialment, i n'està prevista l'aprovació definitiva en breu.

Respecte a la falta de participació del veïnat en l'aprovació de la modificació del Pla general metropolità (MPGM) al carrer de Joan de Sada i el seu entorn del 2010, a la Memòria de la MPGM aprovada s'explica el procés de participació que es va fer en el seu moment.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la resposta municipal

L'Ajuntament ha trigat més de 16 mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda a l'Àrea d'Urbanisme i Habitatge l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.**

2. Assumpte d'interès general

L'Associació Veïnal que es va adreçar a aquesta Sindicatura va exposar la seva disconformitat amb l'aprovació d'aquesta modificació del Pla general metropolità al carrer de Juan de Sada i el seu entorn (en endavant MPGM del carrer de Juan de Sada), que es va produir l'any 2010 i que encara no s'ha executat. Aquesta modificació del planejament general es va aprovar sense participació ciutadana, la qual cosa va comportar que pel veïnat el resultat no donés resposta adequada a les necessitats del barri.

Amb la voluntat que es produís una nova modificació que pogués atendre de manera més correcta aquestes necessitats, en data 2018, en reunió amb responsables municipals d'urbanisme, el veïnat va rebre el compromís d'una nova reunió en el termini d'un mes per parlar de tres o quatre propostes alternatives a l'actual planejament on s'estimessin els costos de modificar-lo.

Plantejada la queixa, cal tenir en compte que la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges, aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005, estableix el següent: "No es poden presentar queixes quan hagi transcorregut el termini d'un any des que la persona afectada hagi tingut coneixement de la conducta o s'hagin produït els fets objecte de queixa".

No obstant aquests límits en l'actuació de la Sindicatura de Greuges, es creu convenient, per l'interès general que planteja aquesta queixa, fer les consideracions que s'esmenten a continuació.

3. Participació ciutadana en matèria urbanística

El procés de participació ciutadana que es recull a l'expedient de tramitació de la MPGM del carrer de Juan de Sada fa referència a com es va fer efectiva la participació ciutadana.

Les mesures adoptades van ser la publicació de la seva aprovació inicial mitjançant un anunci al *Butlletí Oficial de la Província* del dia 28 de març de 2009, i al diari *La Vanguardia* del dia 30 de març de 2009; es va sotmetre a informació pública l'aprovació inicial.

Formalment, la MPGM de Juan de Sada va respectar els requisits preceptius d'informació pública i audiència a la qual fan referència les normatives urbanístiques.

El Consell Plenari, en sessió de 26 d'octubre de 2007, va aprovar definitivament l'MPERI 2007, i es va publicar al *Butlletí Oficial de la Província* del dia 2 de desembre de 2007.

Aquesta és la tramitació prevista a l'article 84.2 i 85 del Decret 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme del reglament de la llei d'urbanisme, aprovat pel Decret 305/2006, de 18 de juliol, amb relació a l'article 23 en allò que fa referència a la publicació dels acords d'aprovació.

Així, doncs, si bé es van complir els requisits exigits de publicitat, **no hi ha constància de cap acció extra promoguda des de l'Administració municipal per conèixer i demanar l'opinió de, com a mínim, els veïns i veïnes que hi estaven més interessats.**

Aquests mínims requisits conviuen des de fa molt de temps amb crides al foment de la participació de la ciutadania en els afers públics i les demandes de més transparència de la informació de les administracions públiques.

Una administració pública que ha de ser proactiva en l'oferiment d'informació de manera que, el ciutadà o ciutadana, si ho vol, hi pugui accedir de manera fàcil, ràpida i intel·ligible. Especialment en actuacions públiques que signifiquen una modificació substancial en el planejament i un canvi, també substancial, en la trama urbana del barri.

Tenint en compte que l'accés a la informació és una condició per a una participació eficaç en els afers públics, es recorda, per exemple, que l'article 43 de l'Estatut de Catalunya crida els poders públics a fomentar la participació.

Les normes reguladores de la participació ciutadana, aprovades al Consell Plenari de 22 novembre de 2002, i vigents en el moment de tramitació de la MPGM també recollien com havien de ser els processos de participació i instaven a impulsar-los.

Posteriorment, els processos participatius van tenir una àmplia regulació en el Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona que es va aprovar l'any 2017, on a més **ja es recollia l'obligatorietat d'impulsar-los en determinats projectes urbanístics**. Actualment es manté, i l'actual Reglament de participació ciutadana, aprovat en data 27 de maig de 2022, recull en el seu article 39 l'impuls preceptiu de processos participatius en ocasió de l'aprovació d'instruments de planejament generals.

En definitiva, ja no és suficient publicar només al *Butlletí Oficial de la Província* i a la premsa de més divulgació les iniciatives urbanístiques rellevants. Així ho reclama l'evolució de la sensibilitat social plasmada ja als textos normatius i la congruència necessària entre els desitjos expressats per una societat més responsable dels seus actes, més ben informada i els actes concrets de govern i de gestió de la cosa pública.

En conseqüència, la tramitació de la MPGM del carrer de Juan de Sada no es va produir amb la participació que hauria estat desitjable i que les mateixes normes que existien l'any 2010 ja permetien.

4. Manca de compliment de l'acord amb el veïnat

De la informació facilitada a aquesta Sindicatura es constata que mai es va arribar a produir el compromís adquirit en la reunió de data 23 d'octubre de 2018. Així, doncs, no es va donar cap resposta al veïnat on s'expliquessin les possibilitats i els costos de modificar de nou el planejament, tot i el gran retard existent en la seva execució.

L'any 2022 es va informar el veïnat dels avenços que s'havien produït amb l'aprovació de diferents instruments de gestió necessaris perquè es pogués produir la transformació urbana prevista en aquesta zona del barri.

Ens trobem en un barri que històricament té una mancança d'equipaments i de zones verdes i **correspon a l'Ajuntament de Barcelona vetllar per la igualtat de recursos entre els barris i el desenvolupament correcte dels drets socials de les persones residents i llur qualitat de vida.**

A més el veïnat ha denunciat diverses vegades la situació de deteriorament amb què es troben algunes construccions al voltant del carrer de Juan de Sada, pel perill que comporta la seva situació malmesa. Cal destacar també que una bona part d'aquestes tenen les teulades d'uralita, amb els problemes de salut que pot comportar **l'amiant que conté.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea d'Urbanisme no ha estat adequada per la manca de participació i el retard en l'execució del planejament urbanístic, la qual cosa afecta directament la qualitat de vida del veïnat.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea d'Urbanisme i al Districte de Sants-Montjuïc** que, d'acord amb la petició veïnal, promoguin la creació d'una taula de seguiment de la gestió de l'execució d'aquesta MPGM.

- **Recomanar a l'Àrea d'Urbanisme i al Districte de Sants-Montjuïc** que disposin els recursos necessaris perquè s'iniciï l'execució de la MPGM del carrer de Juan de Sada.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.